

Rendkívüli Újság

1938 JUNIUS 27. — ANUL IX. — Nr. 23.
Inscris sub. No. 19—1938, Trib. Arad.

Director: — Propr.:
MARKOVITS A. IVÁN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

-A kormány intézkedései a magánvállalatok munkáidejére

A kormány összes tagjai az államtitkárokat is beleértve a gyengélkedő lamandi



VICTOR IAMANDI, igazságügyi miniszter az igazságszolgáltatás új szervezője

kivételével, tegnap este tanácskozást tartottak Miron patriarcha elnökletével.

Elhatározták, hogy azon minisztériumok képviselőiből, amelyek hatáskörébe tartoznak az egészségügyi intézmények, bizottságot jelölnek az ország egészségügyi viszonyainak tanulmányozására és esetleges törvényjavaslat kidolgozására.

A munkaügyi miniszter előterjesztette a magánvállalatok munkaóráinak korlátozására vonatkozó javaslatát, aminek értelmében a munkások napi 8, illetve heti 48 órában korlátozni.

Az intézkedés nem vonatkozik az üzletekre és műhelyekre, hanem csak az irodákra.

Szomorú a Moise Nicoara liceum vizsgaeredménye

ARAD. — Vasárnap tartották a helybeli liceum évvégi ünnepélyét, melynek keretében Crișan Ascanie igazgató ismertette az évi vizsgaeredményeket, melynek bukási arányszáma feltűnően rossz. Ugyanis a növendékeknek több mint 40 százaléka pótvizsgára, vagy osztályismétlésre utasított.

Rendkívül kiéleződött a helyzet Berlin és Bécs között

Az osztrák nemzeti szocialisták elégedetlensége nőttön-nő

LONDON. — A Daily Telegraph jelenti: Bécsből érkező hírek szerint a helyzet rendkívül kiéleződött Berlin és az osztrák nemzeti szocialisták között. Bürckel körzet vezető, Hitler képviselője a legnagyobb eréllyel terjeszti a nagynémet nemzeti szocializmust és irgalmatlan kegyetlenséggel küzi a közéletből, a politikai életből mindazt, ami egyénien osztrák volt.

Bürckel körzet vezető a vas pata kegyetlenségével még az osztrák nemzeti szocialisták között is rendet teremtett, ami abból állt, hogy hogy minden fontosabb helyre németbirodalmi vezetőket állított. Ez az eljárás az osztrák nemzeti szocialisták éles tiltakozását váltotta ki.

A helyzet Ausztriában tart

hatatlanná vált — jelenti a Daily Telegraph. — Maga Saitz Inquart tartományi kormányzó, az osztrák árnykormány elnöke is elégedetlen a helyzetével. Az osztrák nemzeti szocialisták az elmúlt héten döntő lépésre határozták el magukat. Hitlerrel közölték, hogy az osztrák horogkeresztesek egyik küldöttsége Berchtesgadenben fel akarja keresni, hogy előadják panaszait és sérelmeiket. A bejelentés megérkezése után Hitler sürgősen magához hívta Rudolf Hess, aki Bécsbe utazott.

Rudolf Hess Bécsben meggyőződött arról — folytatja a Daily Telegraph, — hogy a kedélyek rendkívül izgatottak és egyre jobban erősödő ellenzéki mozgalom van kifejlődőben.

Ausztria leigázása nem megy könnyen — jelenti az újság tudósítója — és a helyzet kilenc nappal ezelőtt annyira kiéleződött, hogy Hitler kancellár szükségesnek tartotta, hogy személyesen utazzék Bécsbe. Ez az utazás azután elmaradt, mert sikerült az osztrák horogkereszteseket lecsillapítani.

Még nem dőlt el, hogy Hitler fogadja-e majd Berchtesgadenben az osztrák delegációt, vagy sem.

Az a tudat — fejezi be cikkét a Daily Telegraph, — hogy Hitlert a szudétanémet kérdésben vereség érte, felébresztette az osztrákokban az ellenzéki szellemet. Az osztrák probléma még sok fejtörést fog Berlinnek okozni — hangoztatja az újság.

Megkezdődött az országutak rendbehozatala

Nem tagadható, hogy az országutak jókárban és általában tartása és általában a közlekedési utvonatok szo



MIHAIL GHELMERGEANU, közmunkaügyi miniszter

ros összefüggésben állanak egy ország gazdasági és civilizációs fejlődésével. Minél több jókárban lévő közlekedési útja van egy országnak annál jobban fejlődhet gazdaságilag. Nálunk igen sokat vitatkoztak már az utak modernizálása és jókárban tartása feől, mert mindenki tudta, hogy elsőrangú szükséglet és nemzeti kívánság az utvonalak jókárban tartása. Valahányszor új közlekedésiügyi miniszter vette át hivatalát, első dolga volt részletes programot adni az utjavitási munkálatról. Amit azonban eddig az országnak megígértek, az csak üres beszéd volt, Mihail Ghelmegeanu közlekedésiügyi miniszter megjelenése új erőt jelentett az országutak szempontjából. Dobszó nélkül, a legnagyobb nyugalommal fogott hozzá a probléma megoldásához. A 108 ezer kilométert kitevő úthálózat a rendelkezésre álló alapokból fokozatosan ki lesz javítva. Ecélből részletesen tervezetet dolgozott ki és elsősorban a kijavításra leginkább rászorult utakonál kezdtek meg a munkát. A mőcvidéken, a nyugati hegy ségben 58 kilométeres utat építenek 60 millió lei költséggel. Üfelsége II. Carol király személyes védnöksége alá vette a mőcokat és elsősorban ennek a vidéknek gazdasági fellendítése érdekében volt szükség az utépítés meg

(Folytatása a 2-ik oldalon)

A spanyol köztársasági hadsereg

német és olasz városok bombázására készült fel

Nemzetközi konfliktusokat idéznének fel a tervezett repülőgéptámadások

PARIS. — Vasárnap a késő éjjeli órákban Bancelonából az a hír terjedt el, hogy a spanyol köztársasági hadvezetőség egy tizenkét egységből álló repülőosztagot speciális megbízással látott el és hogy a repülőosztag indulásra készen áll.

Ezt a tizenkét repülőgépet jelölték ki arra, hogy Németországba és Olaszországba repüljenek és német, illetőleg olasz városokban katonai célokra bombatámadásokat kövessenek el.

A francia kormány még az éjjeli órákban sürgős és érelyes intelmet intézett a Negrin kormányhoz, amelyben óva intette a Németország és Olaszország elleni retorziós intézkedések végrehajtásától. A Matin szerint bizonytalan, hogy Barcelonában az értelem szabályára hallgatnak-e. Nem-e tartható kizártnak — írja a Matin, — hogy a spanyol köztársasági kormány

szándékosan cselekszik olyasmint, hogy nemzetközi konfliktusokat idézzon elő és esetleg olyan kényszerhelyzetbe hozza Franciaországot és Angliát, hogy kénytelenek legyenek a háborúba beleavatkozni.

~~~~~

## 54 ezer tornász, 100 ezer közönség részvételével folyt le a prágai szokolünnepély

PRÁGA. Impozáns ünnepség keretében zajlott le vasárnap a prágai Massaryk Stadionban a szokolünnepség, amelyen 54 ezer tornász vett részt. A stadionban több mint százezer főnyi közönség nézte végig a lenyű

göző szépségű tornászgyakorlatokat. Az ünnepségen jelen volt Benes köztársasági elnök, Hodzsa miniszterelnök és Krofta külügyminiszter is. A szokol toránszok között osztrák, jugoszláv, szovjet orosz ifjak is voltak.

## CENTRAL KERTMOZGÓ!

5. 7.15 és  
9.30 órákor

**Lucrezzia Borgia**  
Abel Gance történelmi világfilmje

Edwige Feuillère  
Gabriel Gabrio

A Warner filmgyártás pompás vigjátéka,

**Asszony szelídítő**  
ANN SHERIDAN és CRAIG REINOLDS-al rövidesen bemutatóra kerül



# Postăvăria P. F. A. U. R.

Bul. Reg. Maria 16. Férfiszövegek és szabókellékek  
nagy választékban. — Olcsó árak!

## A hivatásos zenészek kérdik:

### Melyik zenészegyesületnek ablaka alatt muzsikáljanak

Van-e közük a zenészeknek a „Lautarul”-hoz?

ARAD. Felűnést keltő nyílttéri közlemény látott napvilágot az aradi napilapok szombati számában. A közlemény aláírója a „Sindicatul Artiștilor Instrumentali din România” aradi fiókjá és annak háttérében rendkívüli viharral kiváltó jog sérelem húzódik meg, mely a társadalom egy olyan rétegét érintette — a hivatásos zenészeket — akik a jelen viszonyok között egyik napról a másikra tengetik ugyyszólván életüket és éjszakai keserves munkát — kegyetlen riválisuk — a gyomor zenéjének elhallgattatására irányul. Végül is ezek a legfájdalmasabb ponton érintett zenészek — a számukra éjszakai rendelt nap palukat feláldozva — küldöttségileg fordultak a vármegyei prefektushoz, aki méltányolva az elkeseredett emberek panaszát — ideiglenesen is védelmet ígért a zaklatások ellen.

A háttér azonban szomorú képet fest.

Évtizedet meghaladó idővel rendezték a hivatásos zenészek helyzetét akkor, amikor kötelezték őket a „Sindicatul Artist. Inst.” egyesületbe való beiratkozásra, melynek keretén belül szabályozták jogait és kötelezségeiket. Nemrégiben azonban különös látogatást kaptak az érdekelt zenészek egy Tanasescu nevű ur személyében, aki mint a Zenészerzők egyesületének, a „Lautarul”-nak inspektori rangban lévő megbízottja jelentkezett és ebbeli minőségében egyesületi illeték fizetésére kötelezte a zenészeket, különben az inspektor ur huzza el az ő nótájukat. Így a Hálászcsárda Seres nevű zenésztől 500 lejt kért és kapott, mondván, hogy nevezett meglevő engedélye nem jó, hanem tőle kell kiváltani és az bizony jó lesz. Aztán lehet csak igazán hegedülni. Tanasescu ur — aki előzőleg ügyési vádirattal kapcsolatban — kivált a rendőrség kötelékéből, majd hírtelen színpadi ügynökséget alapított, ennek jogától megfosztatott, majd újra pályát választott, de attól is elválasztották —

kezdesre. Basariában iegsirmalmasabbak az utak és itt a jövő év júliusáig 128 kilométer hosszú modern új ut készül 168 millió lei értékben. Maramureşben is a helyi utak kijavítása megkezdődött. Ebben az évben az országutak egytizede 1300 kilométer hosszúságban kerül megjavításra. Az utakat bitumenből készítik, ami fél millió leibe kerül kilométerenként. Csak erre a célra 500 millió lejt irányoztak elő. Utjavító gépekkel és felszerelésekkel 113 millió lejt költenek. Hogy ezeket a munkákat gyorsan megkezdhesék, az árlejtési formákat megváltoztatták és a végleges megrendeléshez szükséges 83 napot 27 napra szállították le.

Igy valósítják a közmunkák programját ebben az évben és ennek hatását többmillió termelő fogja rövidesen érezni és érezni fogják azt is, hogy öfelsege kormánya szülői gondossággal ügyel ráuk.

ezen utóbbi inspektori minőségében energikusan és tulpedánsan járt el, mindaddig, amíg az amugyis zaklatott zenészek meg nem sokallották és tudni akarták, hogy melyik egyesület a primhegedűsük és melyik egyesületnek tartoznak leadni obulusaikat. Még a vendéglősök szindikátusát is igénybe vette Panasescu ur ténykedései során, a melyről a szindikátus elnöksége talán nem is tudott hivatalosan.

Az adott esetben egy a fontos. Ezek a nehéz sorban élők mentesüljenek elsősorban a zaklatásoktól, a tisztázatlan természetű illetékek fizetése alól mentesüljenek, tiszta képet nyerjenek jogaik és kötelezségeik felől, mert szinte lehetlenség elképzelni, hogy évtizedes jogcímekkel rendelkező zenészek egy napon arról értesüljenek — nem egészen hivatalos formában, — hogy ők egy másik egyesületnek a tagjai tartoznak lenni és annak fizetni.

Egyébként — tudunkkal — legutóbb jelent meg egy miniszteri rendelet, melynek értelmében zenészeknek tagként való beiratása csak az illetékes zenésztisztület keretén belül történhetik. (A. V.)

## CORSO SLÁGERMOZGÓ

Tel. 20-65 5,7,15, 9,15

Nyitott tető!

Csak ebben a filmben láthatja utoljára

JEAN HARLOW-ot  
SARATOGA

Partnere:

CLARK GABLE

Olcsó, lezárt helyár

Kiegészítő műsor:

Stan és Bran  
rendőrök

## Ribbentropp külügyminiszter leánya egy zsidó orvos klinikáján

LONDON. — Angol újságok amszterdami tudósítója szerint az antiszemitizmusáról ismert Ribbentropp német külügyminiszter leánya Amsterdam közelében autóbalesetet szenvedett. Egy ottani zsidó orvos klinikájára szállították be és jelenleg is ott áll kezelés alatt.

## SCHNEIDER ADOLF

kalapos. Fest, tisztít és vasal női és férfi kalapokat a legolcsóbb árban Arad, Strada Bratianu 14

## őzv. Lészay Sándorné

lelkiüdvéért az engesztelő gyászmise folyó hó 27-én délelőtt 9 órakor fog a Minorita templomban az egek Urának bemutatni.

Füredresszek

Selyembluzok

Retikülök

Selyemharisnyák

Zoknik

Keztyűk

legolcsóbban

# Strasser

harisnyaáruházában, Primáriával szemben

## Nevek nélkül...

Egy vadászszenvedélyéről közismert, szimpatikus biztosítási cégvezető fess és intelligens leánya megy a közeljövőben férjhez — tengeren túlra — Buenos-Ayresbe. A jegyepár még személyesen nem ismeri egymást. Ugynevezett kábelszereltem. A romantikának is van ugyan köze a házassághoz, de főleg a budapesti rokonoknak. Humoros árnyalata pedig a házasságnak az, hogy amikor az aradi apa, most már apósjelölt, elolvasta a fiatalember önmagáról informáló levelét, melyben a következőket írja: „Nem iszom, nem dohányzom...” — a fanyar humoráról ismert cégvezető így szólalt meg: „Na, ez éppen énhozzám passzol...” A bemenődés: ragyaogó...

Egy rendkívül csinos és kedves aradi urileány megy férjhez a közeljövőben. Új oltihona Targu-Muresen lesz. Leendő férje pedig — fakeskedő. E hírünk két-három hét múlva a „házasságot kötöttek” rovatába költözik át.

Kellemetlen félreértést idézett fel a múlt héten a Crucea-Rosie ucai gyűjtése. Az adakozók ugyanis piros székfűt kaptak, akik ismétlések elkerülése céljából a gomblyukba tűzték azokat. Egy elvált fiatal ur asszony, aki titulusán most varrassal foglalkozik, apróhirdetés révén akarta „tűpénzt” szaporítani és éppen a kritikus napon volt az első személyes találkozó „lelevezve” a Horia uca sarkára — ismertetőjélként pedig a férjének székfűt kellett gomblyukában viselnie. Ö nagysága a kiűzött időben pontosan meg is jele. Egyszer csak feltűnt egy ur — a személyleírásnak megfelelően az ismertetőjellel felkészítve. Ö nagysága rámosolygott, a férfi pedig — aki minden ilyen mosolyban benne van — meg állt és éppen tisztázni készülték a helyzetet, minthogy téves kapcsolásról van szó, amikor megjelent véletlenül férjürem felesége (hogy a férjnek néha milyen pechjük van...) A székfű nem tudott megszólalni, de a véletlenül összeküldt idegen hölgy és férjürem is zavarba jött. Lehetetlen volt a falásis véletlent megmagyarázni. Odahaza azután a zavar — fergeteges vihar — fejlődött és most a házaspár lázasan keresi az eltűnt randevu-zót, hogy az izgalmak lecsillapul-tával — tisztázzák a valóságot. Meg találó jutalomban részesül...

Egy vállalkozó-nagykereskedő és neje vették igénybe a múlt héten a válóperesek legkedvesebb paragrafusát, a 77-es. Ö nagyságát egy fővárosi szanatóriumban kezelték, itthon pedig kioperálták a házasság kötelekeiből. Ö nagysága még a felebbezés jogáról is lemondott. Sürgősen és visszavonhatatlanul.

Egy intellektuel került kellemetlen helyzetbe péntek este a Gloria-kioszk környéki partrészen. Sétakovátygása közben barátságosan közeledett két suhanékinezési fiatalember felé, akik — az előzményeket nem tudjuk, csak sejtjük — egynéhány pofon elhelyezése után, futásra kényszerítették a barátságos szándékú fiatalembert.

## Aradiak és aradkörnyékiek a spanyol fronton

Akik élnek — hazaszeretnének jönni, ha ez lehetséges

ARAD. Egy aradi kereskedősege a napokban érdekes levelet kapott a volt spanyol rovarosból, Madridból. A levelet a kereskedősege unokaöccse Macsinik Jenő írta, akinek apja valamikor az aradi meretkहितesítő hivatalos szolga volt. A hivatali szolgát meg a világháború kitorese előtt Késmarkra helyezték át, a fia azonban még hosszú évekig Aradon maradt, ahol az egyik lakatosmunkhelyben kitanult. Macsinik Jenő a háború harmadik évében szabadult fel és követte apját Késmarkra. A világháború befejezése után a lakatossege Prágába került, ahonnan az elmúlt év szeptembereben harminchárom éves kora ellenére Spanyolországba utazott és Madridban önkéntesnek jelentkezett. Macsinik Jenő egy cseh önkéntes zászlóaljban harcolt négy hónapon keresztül. Mindvégig Madridban maradt és résztvett az elmúlt év vége felé lefolyt valamennyi nagyobb ütközetben Csehekkel harcolt együtt. Ebben az évben március 26-án egy Guadalajára mellett vívott ütközet során megsebesült. Puskagolyó hatolt be a bal vállába és súlyos sebesülést okozott. A volt aradi, lakatossege súlyos sebével a Madridban lévő harmadik számú hadikórházba került, amelyet a Jézus szíve kolostor helyén rendeztek be.

Az aradi fiu — ahogyan levelében részletesen megírja — a kórházban egy aradi és egy ortisoarai fiatalember ismerkedett meg, akik szintén mint önkéntesek harcoltak, a spanyol köztársasági hadseregben. Az aradi önkéntest Seybold Heriknek hívták és szövömunkás volt, akit nagybátya Franciaországba hívott ki. Seybold Lyonban dolgozott egy selyemgyárban Csak decemberben jelentkezett önkéntesnek, miután a francia hatóságok megvonták tartozkodási engedélyét. Seybold már januárban sebesült meg, alig három heti frontszolgálat után Egy ellenséges akna ferobantása alkalmával légnyomás érte, amely egyik oldalára megbénította. Seybold mankón járt, amikor Macsinikkal megismerkedett és boldogan kisütöttek, hogy mindketten aradtak. Seybold ugyan mankón járt, de betegsége nem volt gyógyíthatatlan. Villamos maszást alkalmaztak és — ahogyan a levélíró megírta — és sokszor ágyudörgés mellett folyt a gyógykezelés a madridi klinika röntgentermében.

Macsinik megírja ezután, hogy aradi sebesült önkéntes társa egy alkalommal a klinikáról a kórházba igyekezett vissza, amikor a szírnák légítamadást jeleztek. A mankón járó ember félelmében rohanni kezdett a legközelebbi védett helyig. Csak

ugy csurgott róla a veríték. Seybold megfázott és tüdőgyuladást kapott. Megromlott szervezete nem tudott a betegséggel megküzdeni és hat hétig tartott betegség után április 24-én meghalt. Holttestét a madridi krematoriumban elégették. Macsinik ott volt a krematoriumban Vele volt Kramer Johann nevű önkéntes is, akinek a szülei Ortisoarán éltek, de mindketten meghaltak. Kramer Johann az aradi fa- és fémipariskolát végezte, majd mint műbutorasztalos Bécsbe került. Kramer Johann egy repülőgépgyárban dolgozott. A Hitler uralom bekövetkeztekor az ortisoarai műasztalos Strassburgba ment, ahol egyideig mint műbutorasztalos működött, majd pedig egy munkáskülönítmány nyel Spanyolországba indult. Eredetileg úgy volt, hogy mint szakmunkást egy repülőgépgyárban foglalkoztatják. Spanyolországban azonban önkéntesnek állt be. Öt hónapon át harcolt a fronton, amikor megsebesült. Jobbkarját két helyen átjárta az ellenség golyója. Sebesülése nem súlyos és néhány hét múlva visszatérhet a frontra, feltéve ha egyáltalán visszatérhet.

Főleg erre a körülményre vonatkozott az a levél, amelyet Macsinik Jenő unokaöccsének írt. A levélben rámutatott arra, hogy minden jel arra mutat, hogy Spanyolországból rövidesen távoznok kell. Miután nem akarna Csehszlovákiába vész menni, arra kéri unokaöccsét tudakolja meg, hogy van-e lehetőség arra, hogy Romániába utazzék és Aradon letelepedjék. A levélben Kramer Johann is közli azt az óhaját, hogy ő is Romániába szeretne visszatérni és Timișoarán megtelepedni, ahol rokonai élnek. A két önkéntes kérte, hogy barátja járjon el sürgősen ebben az ügyben és értesítse őket. A kereskedősege-rokon egy aradi ismert ügyvédet bízott meg a szükséges információk beszerzésére és esetleg a lépések megtételére.

## URANIA

18 leies földszinti helyárrakkal 3 nyelvű feliratok. 5 órától folytatódagasan.

Az ifjúság és örökifjúság filmje. Megérdemelten kapta a legszebb kritikát, a

I. Három aranyos kis gangszter

F. Bartholomew, Mickey és Jackie Cooper élményszerű alakítása

II.

Gyilkosság a fedélzeten Robert Taylor-ral

# Angerer Sándor

angol uriszabósága  
Arad, Str. Mărășești



gyáros ur,

dunk —

Aradon

Szólhatnám önt ugyan ügyvédek is, de a kérdés — melyről szólni akarunk önnek, közelebb a gyáros minőségében elért és a társadalmi magasathoz, mely hepe hupás talaján most egyet ekézni fogunk.

Am felejtkezettünk el azonban ön ügyvédi voltáról sem, — ha időjárt hátat is fordított annak és a minősége bizonyos elsősorban a tényálladékok ismertetését kívánja, ume hát itt adjuk:

A nemrégiben — egy este — ne magával, — szoros hozzátartozóival, kerthelyiségben volt. A fiatalig táncolt, mint az már generációk iratlan törvénye. Egy másasztalnál foglalt helyett egy aradi uricsalád gyermeke, fiatalember, aki szintén egy legalább egyenértékű uricsatársaságában állt, inkább azonban táncolt, a közönség őszinte eladlatására, lévén oly kiváló táncos. A fiatalember, aki az utóbbi években nem tar'ozkodik állandóan táncban, udvariasan sorra kérte ismerőseit. Így jutott a színtér vendégségben levő — szonyleányához, akinek — csak a mellesleg említve — klubtársa segélyként is jó ismerőse volt. Így a fiatalember szerepe.

Most jön az ön és önök szerepe: a fiatalember ott áll tehát az asztalnál — udvariasan megköszönve — várja, hogy leánya öccsége megváltjon székétől. Hölgyeknél manapság, ez ugyanis nem egyezhet... Önagysága azonban önként néz, önök visszanéznek, az a koncentráltan összenéznek, kezükön-kasul rohannak a tekintetük, majd a sérelemszülte megbotránkozás megsejtusait lövelik égre, mire, míg végül önagysága kimondja a talán nem is feltétlenül dogmatizáló „nem”-et. A fiatalember pedig ott áll megsejtusával, fokozva zavarát az, hogy még a rövid pereben elindul kedvén leánya táncolni, — persze nem a fiatalemberrel. Semmi kifogásolható nincs ugyan abban, hogy leánya akar-e menni táncolni és nem. De azok a gesztusok, melyek a társaságban a visszautasítás történetét, a fokozva zavarát az, hogy még a rövid pereben elindul kedvén leánya táncolni, — persze nem a fiatalemberrel. Semmi kifogásolható nincs ugyan abban, hogy leánya akar-e menni táncolni és nem. De azok a gesztusok, melyek a társaságban a visszautasítás történetét,

Kisvárosban élünk, gyáros ur, és Aradon mindent tudunk egymásról — talán az özönpizelőltyi időkhöz hasonlóan is, de az egyiptomi szöveghez hasonlóan már majdnem hiteles. Innen tudjuk azt is, hogy az ősei nem Bata cipőben jöttek át a Jordánra, sem saját Jachtjukon, és arról sem találunk semmiféle jegyzést, hogy őseinek átkelését a keményítővel világították volna meg.

Mi le tudjuk mérni azt a távolságot is, mely az ön gyára, ingatlanai és a fiatalember talán részletek vásárolt egy rend ruhája között van vagy lehet, de ugyancsak le tudjuk mérni azt a távolságot is, mely az ok nélküli gőgösség és a természetes társasági stílus között van. Az átkelés idejéből visszamaradt szöveggel. Egy jelenlevő hangja.

Glaudiolus virág minden színben, koszorúk és alkalmi csokrok olcsó árban kaphatók

**Mihely Vidor**  
virágüzletében. Arad, Str. G. Bertelot 2 (Színházzal szemben)

Legideálisabb hashajtó  
értisztító a Földes féle  
SOLVO"pirula.

18 aradi urileány sürgősen  
férjhez szeretne menni,

de csak az  
érettségi előtt,

aztán

repülő-vasúti-textilmérnöki  
pálya a szívük vágya

Három következetes azonban még az  
érettségi után is csak a férjhezmenést  
választja

Arad, június 22. — Tessék a dátumra pontosan figyelni, mert amikor e szűk beszélgetésről megelőző beszélgetés 18 érettségire készülő urileánnyal elindul, az első feltejtett kérdésre, hogy milyen pályára készülnek, a hölgyek kivétel nélkül ezt mondják: „ma még mindnyáján férjhez szeretnénk menni és hozzá még sürgősen”. A válasz valódi értelmét nem nehéz kitalálni. Eme természetes, de manapság valószínűtlen, jámbor óhaj mögött az húzódik meg, hogy a sürgős férjhezmenettel az érettségi fontossága másod — sőt tizedrangú kérdéssé törpüljön. De mint-hogy a mai érett leányok valóban érettek szellemileg is, tisztában vannak ennek a mindensetre jótékony beavatkozásnak a valószínűtlenségével, így utolsó reményt-keltő eshetőség képében feladják nekem a kérdést: Tessék mondani, nem törhet ki a háború 25-ig? — amikor is tudvalevőleg az érettségi kezdődik. Ezt az optimista hangot rögtön leszereli egy másik osztálysorsosa, aki belevág a kérdésbe: „ugyan kérlek, most amikor az angol-olasz megegyezés létrejött, a szudétánemet krízisen túl vagyunk, várhatok a háborúra. Így szerencsésen megmenekülök a kérdésre adandó választól, mert háborúval vigasztalni őket — naivnak tartottak volna engem és nem is garantálhattam volna az áhitott háborút. Így csak az előbbi szelidebb háborút, a férjhezmenést javasoltam, de azt is csak a saját felelősségükre.

Aztán visszazuhanak a tehetetlenség fásultságába és lassan-lassan célhoz érnek. Mindenekelőtt megtudom, hogy eredetileg 21-ről apadt 18-ra az érettségizők száma. Harman ragaszkodtak továbbra is az iskola padjaihoz, vagy megfordítva. Ezek prolongáltak. Viszont elvették az érettségi gondját az idén.

Azt is megtudom, hogy most jogilag exlex-ben vannak a hölgyek. Osztályvizsgáikon szerencsésen túl vannak, az érettségi barrikádjára már más latra tartozik — szerintük. Jogilag ugyan a lines körülhatárolva ez az állapot, de ők maguk úgy képzelik, hogy a felszabadulás legfontosabb megnyilvánulásai: a ruzshasználat, a nemcsak az iskola által engedélyezett filmek megtekintése, az uniformison kívüli ruhák viselete, itt-ott egy csakazértis cigaretta élvezete és sorrendre utoljára — de csak sorrendre — lovagok

kisérete, már törvényes dolguk. Kedves azonban az, hogy ezeket csak hangoztatják, de élni vele egyiknek sincs bátorsága. Pedig a learatott érettséginek ezek az első gyümölcsei és talán a legkedvesebbek, a többi már gond és küzdelem.

— És ha sikeresen teljeszenek az érettségik? — folytatam az interjút. Felszakadó sóhajok kergetik felém a friss levegőt. Kutató szemek merednek reám, hogy biztatás akar ez lenni, vagy talán nincs-e valami összekötöttem a professzorokhoz, esetleg nem-e vagyok a hírnöke a kultuszminiszternek, aki elrendelte, hogy adják ki csak az érettségi bizonyítványokat — minden teketória nélkül. Érzem, hogy hiába volna itt minden szó. Szerencsére ők is érezni kezdik, aztán nyilatkoznak tovább.

**Mérnök, mérnök — asszony, asszony akarok lenni**

A divat úgy látszik a mérnöki pálya. Hármán repülőmérnöknek készülnek, ketten vasúti mérnöknek, ismét ketten textilmérnöknek, de a többi is majdnem mind a mérnöki hivatást választja. Csodálatos, vagy talán nem is csodálatos, egy sem kívánczik az orvosi, vagy ügyvédi pályára. Van közöttük három következetes is, akik az érettségi után is csak férjhez akarnak menni, mint mondják: meguntuk a küzdelmet...

Kedvenc tantárgyaik az irodalom, a történet és a földrajz. Ez utóbbi a vasúti mérnökjelölteké.

Rajonganak igazgatónőjükért, akik dacára, hogy nagy fegyverrel követelnek, mégis megnyerték a diákleányok szeretetét, tiszteletét. Egyetlen férfitanerő van, a latint előadó dr. Olariu, aki talán mégis a legkedvesebb mindnyájuknak. Így emlékeznek meg róla: „európai kultúrájú, lebilincselő modoru”... Egyébként a Ghiha Birta, az ország egyik legjobb eredményt felmutató intézete. Tavaly például az érettségire engedett leányok közül egyetlen egyet sem utasítottak vissza.

Hallatlanul intelligensek, nyílt eszűek és sokoldalúak a mai életbelépő leányok. Sok közöttük a kisebbségi, akik tökéletesen beszélnek az államnyelvet, sőt dicséretükre válik, hogy nagyrészt a legjobbak között van. Egyébként az I-ső díjat Felter Nóra, a II-ik díjat Krausz Edith, Mercea Mana és Piskasz Mara között osztották

széjjel, a harmadik díjban Pókai Györgyi, Nicolescu Leontina és Guleran Sofia részesültek.

Megpróbálkozom egy-két érettségi kérdésnek beillő feladvánnyal. Kapok is rá olyan választ, belevonva „Priscus rhetort” és Rössler teóriát, hogy kénytelen vagyok sürgősen tovább kérdezni, nehogy véletlenül eszükbe jusson engem kérdezni. Aztán nagy igyekezettel átváltak, sürgősen abba-hagyom az interjút és amikor az uccára érek, boldogan állapítom meg, hogy mily nagyszerű, hogy nekem nem kell érettségi székbe leülnem, mert egész biztos a mai tananyag mellett — mellé-ülnek.

Nagy kétségeim nem lehetnek. És talán már bele is tudnék nyugodni, csak a kort, csak azt tudnám feledni...

(M.)

**Dr. Lakatos Ottó aranymiséje**

ARAD. — Isten és az emberiség szolgálatában eltöltött félévszázados jubileumát ünnepelte Lakatos Ottó minoritarendi plébános és szent Széki tanácsos személyében Aradváros katolikus társadalma, de mely ünnepségből részt kértek a többi felekezetek is és a város minden rendű-rangu polgára, akik őszinte szívvel adóztak az éretyekben és tudományban gazdag, fenkölt életű lelkipásztor személyének.

Az ünnepségek sorozata szombaton vette kezdetét és vasárnap este fejeződött be.

**A trafikrabló öccse erőszakos merényletet követett el egy kiskorú ellen**

ARAD. — Még alig ültek el Mureşelen a szenzáció hullámai az aradi trafikrablás esetével kapcsolatban, máris új szenzációra ébredt a községi lakossága szombaton és még hozzá a trafikrabló családjával kapcsolatban. Mialatt ugyanis a trafikrabló a rendőrségen a kihallgatások folytak és evégett a kiskorú szüleit is beidézték a rendőrségre, az alatt a trafikrabló 16 éves öccse egyedül maradt otthon, aki felhasználva az egyedüllétet, a szomszéd kis-leányán erőszakot akart elkövetni. Amikor a szülők hazaérkeztek és értesültek az újabb rájuk zúduló szerencsétlenségről, az apa alaposan megfenyítette a kisebbik fiát.

**Ujságok a társadalomból**

Bensőséges ünnepre készül Arad társadalma, mely egyben a kollégialis tisztelet és megbecsülés megnyilvánulása is. Dr. Lwinger Miksa volt kórházi főorvos ötvenéves orvosi működésének jubileumát készíti elő a fiatalabb orvosi gárda, akik értékelni tudják, mit jelenthet 50 év az emberiség szolgálatában. Különösen jóleső érzés az, hogy fásult korunkban éppen a fiatal orvosi generáció az, akik kezdeményezői voltak a valóban ritka és kiérdemelt jubileumnak. A rendezőség értesítését lapunk más helyén közöljük.

Vas Boriska, a közkezdvelt táncpedagógus tanulmányainak folytatására a magyar fővárosba utazott.

Özv. Lészay Arpádné temetése alkalmából Aradon láttuk a Banca Marmorosch aradi fiókjának volt igazgatóját, László Dezsőt, aki évekkel előbb Oradeára költözött.

Kedvesen rögtönzött uri-muri volt a napokban a Szabó Albert üzletház udvarán. Steiner Bertalan, a cég szimpatikus üzletvezetője, házasságának 20-ik, szakmai működésének 30-ik évfordulója alkalmával üzletzárás után egy kishordó sört vetetett csapra, úgy kapásból megvendégelte a tisztviselői kart és az üzlet személyzetét, akik jókívánságaikkal halmozták el kollégájukat és felettesüket.

Az idő beérett a nyaralási szezon megkezdésére. Ennek dacára „fehér holló” a nyaralni elutazók. Legtöbbje csak igéri, de valójában ama ismertté vált mondattal jelenti be itthonmaradását: váratlanul közbejött valami... Egyébként kezdik Aradot, mint kellemes nyári üdülőhelyet felfedezni és egy régi közmondás: „mindenütt jó, de legjobb otthon” ezen a vonalon is alátámasztani. A legtöbbje alszérémből hallgatja, hogy a közmondásnak alapoka — anyagiak hiánya. Egy pár a mostoha idővel is dacolva jürdötutásról hallottunk csupán. Ezeknek is nagyrésze belföldi fürdőhelyeinkre utaznak. Három-négy váltott utlevelet Jugoszláviába és ugyanannyi kb. Csehszlovákiába.

Az aradi evangélikus egyház június 29-én tartja meg esperesi értekezletét.

A şega-i róm. kath. ifjúság kitűnően sikerült jagylalt délutánt rendezett vasárnap.

A Crişana sportegyesület a Cialaerdőben rendezett jól sikerült majális.

Az aradulnoui Tündérkertben egy hatástendős kisfiúcska mutatott be kötéltjáró mutatványokat — nagy sikerrel.

Ma kezdődnek meg városunkban az érettségi vizsgálatok.

Az „Oastea Domnului” egyesület most tartotta gyűlését, melyen 20 parohia képviselőiben jelentek meg a lelkészek.

**Gheorghe Igrai**  
borbély és fodrászterme  
STRADA BRATIANU No. 9.  
Higiénikus! Olcsó! Pontos

**Portscher**  
Str. Consistorului, női hölgyfodrász  
Ondolálás 10, Hajmosás 10,  
Hajvágás 10, Manicur 10, Viz-  
ondolálás 20 Lei, Dauerwelle  
150 Lei. Babaklinika.  
Uraknak olcsó bérletrendszer

**Sport**

ingek 49 leitől  
harisnya 12 „  
zokni 12 „

**Fürdő**

nadrágok 19 leitől  
ruhák 59 „  
cipők olcsón

**GÓLYA áruházban**  
Strada Metianu 1,



## A közép-európai kupa nyitánya:

### A Ripensia legyőzte 3:0-ra félmetes ellenfelét. Féldő 3:0

BUCUREȘTI. — 25.000 néző. Biró: Klein (Magyarország). A Ripensia váratlanul nagy játékkal rukkolt ki, bebizonyítva, hogy nemzetközi mérkőzésekre megfelelő felkészültséggel rendelkezik, bár a tárgyilagosság kedvéért meg kell jegyezni, hogy az FC Milan-ból két nagyságu hiányzott. A 3 gólos vezetésre a Ripensia az első féldőben tett szert és azt mindvégig megtartotta, sőt növelhette volna is, de

Marcu a megítélt 11-est fölé lőtte. A mérkőzést mindvégig uralta a Ripensia. A 32. percben Marcu szerzi meg az első gólt szép lövéssel, majd két perc múlva ugyanő és a rákövetkező két percben Dobai fut el őrzői mellett és halóba talál. Az olaszok nem tudnak kimondott gólhelyzetbe jutni, a Ripensia tovább szorongat, ámde eredmény nélkül, sőt Marcu 11-ese sem megy kapura.

### Ujpest — Rapid 4:1 (1:0)

BUDAPEST. — 18.000 néző. A Rapid nem játszott ki a várt formát és így alulmaradt, nehezen behozható arányban. Az Ujpest „üdvöskéje”, Zsengellér bombafarmában van, egymaga 3 gólt

lőtt az első féldő 10. percében, a második féldő 2. és 21. percében, melyekre Rafinszky 11-es góllal válaszolt. Az utolsó gólt Vincze lövi a Rapid hálójába az utolsó percekben. Biró: Bizik, cseh.

### Hungária — Juventus 3:3 (1:0)

BUDAPEST. — Ragyogó fegyvertényt produkált a Hungária, amikor a Juventus 3 gólos előnyét behozta, eldöntetlenre hozva az eredményt. Az első féldő 26. percében Gabetta lövi a Juventus gólját, azután Buzittoni

és a 40. percben Dellini. Szünet után Kardos lövi a Hungária három gólját: a 2. percben, a 13. percben 25 méterről, az utolsó percekben elért sarokrugásból lövi a harmadikat Kardos.

### Zsidenice — Ferencváros 3:1 (3:0)

BRÜNN. — 16.000 néző. Biró: Scorzoni. A fradi fáradtan játszott. A brünnek góljait a 15. percben Rulz ket-

tőt, Nepala a 3-ikat lövi, a fradi részéről Kiss volt eredményes.

### Genova — Sparta 4:2 (4:1)

GENOVA. — Biró: Hertzka. 15.000 néző. Az olaszok az első féldőben huszáros rohamokkal támadtak és 4

gólt tudtak a csehek hálójába juttatni, melyre a Sparta csak kettővel felelt.

### Ambrosiana — Kispest 4:2 (0:1) Slavia BSK 3:2 (3:0) Kladuo — Hask 3:1 (2:1)

#### Minősítő mérkőzések

##### CAO — Jiul 3:2 (0:1)

ORADEA. — A Cao kiver-te a Jiult a nemzeti bajnokságból. A Jiul kezdte a gólnyitányt, melyet a Cao csak a második féldőben tud egyenlíteni Gecző révén. A 15. percben Orza egyéni játéka után góloz, ezt még egyenlíti a 20. percben Vi-dea, de az utolsó percben Pap beállítja Oradea javára a végeredményt.

##### UDR U-Tricolor 3:1 (0:0)

Az UDR győzelmi szeriában van. Alexandru az obo-riak első és utolsó gólját lövi, az UDR góljait Lakatos (2) és Krubl lőtte.

##### Tricolor — Universitatea 5:0 (1:0)

#### Tennisz

ARAD. — A Camarasescu kupamérkőzésen a Hellas győzött.

A magyar-olasz KK női teniszversenyét a magyarok nyerték 4:1 arányban.

**Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes-féle „Ferrol” vastáplika.** A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, híz-láló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei. Földes gyógyszerár, Arad.

Hajszálvékony selyemharisnyák 59 leifől. Ridikülők minden színben bőrből és utánzatból. — Selyem alsóneműk, férfizoknik nagy választékban. Férfi szövetek minden színben és minőségben.

## Bársony

áruházában kaphatók legolcsóbban.

Consum és Inlesnirea-tag

## A 15-20-25 évvel ezelőtti érettségi-zetti felsőkereskedelmista vendia- kok találkozója

ARAD. — Megható seregszemlét tartottak önmaguk felett az arad-városi felső kereskedelmi iskolának 15-20-25 évvel ezelőtti végzett növendékei. Félkenyerükön tullevő családapák, az Élet farsztóbb iskoláján átvergődött vendiákok kuttatták fel egykor boldogan otthagyoit padjaikat és siettek a fekete táblához, hogy a fél emberöltővel ezelőtti megkezdett Életegyenletnek akkor még ismeretlen pozitívumait utólag beírják. Szomorú fátvöl csak akkor hullott a találkozó ünnepe-gére, amikor névsorolvasás keretében kiűnt, hogy sok az igazolatlanul mulasztó. Ezek elfelejtettek Volhynia—Doberdo örök otthonukból elfogadható igazolást küldeni, különben is ok a „hősök napján” tartják meg találkozójukat. Számuk majdnem ugyanannyi, mint az élők.

Vasárnap délelőtt gyülekeztek az iskolában a vendiákok, ahol megjelentek Crișan A. igazgató, Török A. és Heil P. volt tanárok.

Cirici Aurel és Cselleng Jenő gyönyörű beszéddel üdvözölték a megjelenteket, majd megemlékeztek az időközben szintén elhalálozott tanáraikról: dr. Somogyi Gyula, Kabedő Lajos, Kepes Ármán, Varga Imre, dr. Pécsi Ödön és Schmidt Jánosról.

Csoportképet is készítettek az

egy órára hazajött diákokról, majd este társasvacsona keretében találkoztak újra visszavarázsoltt diáhangulaiban, több felkészítővel.

Az 1913-ban végzetek résztvevői: Cirici Aurel nagykereskedő-vállalkozó, Cselleng Jenő igazgató, Lupșa Coriolan moztulajdonos, Bartók László borkereskedő, Bornstein I. moztulajdonos, Banda Tibor magántisztviselő, Cismaș Emil jegyző, Róna Zs. banktisztviselő, Bingrt József gazd., Goron K. áll. tiszt., Drescher M. magántisztviselő, Kaufmann A. kereskedő, Molnár István nagykereskedő, Regdon Dezső vill. főtisztviselő, Veres Zoltán banktisztviselő, Ciungan Aurel magántisztviselő, Gadó Jenő tisztv. — a 20 évvel ezelőtti végzetek közül: Andor Gyula főtisztv., Berohn Béla fakeskedő, Dávid Jenő vegyész, Farkas Lajos gyáros, Glück Lajos főtisztv., Hartmann József kereskedő, Herzog Tibor főtisztv., Herzfeld Béla kereskedő, Kornis Ernő gyáros, Ney Károly gyárigazgató, Alex. Rațiu șef de serv. Pref. Jud. Popa Eugen cégv. titkár, Róna Sándor kereskedő, Singer Lipót gyáros, Tenzlinger K. áll. tisztv., Örményi Lipót gyáros, Schmidt J. tisztv., Kruts A. jegyző és Muzsár János tisztv. jelentek meg. Többen levélben és táviratban mentették ki magukat.

### Tavaszi exclusiv szövetujdonságaim beérkeztek

**Hampel F.**  
uriszabó, Str. Alexandri 5

### Tavaszi ruhák tisztítása és festése

**Alexandru Knapp Sándor**  
Strada Episcopul Radu 10  
Strada Brătianu 11

## ADAM

posztóáruházba  
a tavaszi férfiszövetek megérkeztek.

Sportembereknek kedvezmény

Pal. Banca Românească

**Löbl kölcsönkönyvtára**  
Havi olvasási díj 40 Lei  
Összes újdonságok állandóan kaphatók

Iroda áthelyezés. Rozvan Emil ügyvédi irodáját Mețianu uccá 2. sz. alól Ciceo Pop uccá 7/a alá helyezte át. Telefon: 1308.

— Dr. Felea Miron ügyvédi irodáját Rovine — Pecicáról Aradra, Bul. Regele Ferdinand 15 szám alá helyezte át.

### Beszakadt a mozi teteje, 48 néző meghalt, 84 a sebesültek száma

MEXICO. Magoreacco városban egy mozgósínház teteje beszakadt, mialatt az előadás folyt és a terem zsu folásig megtelt emberekkel. A tető a közönségre zuhant. Negyvennégy néző meghalt és nyolcvannégy megsebesült. A halottk és sebesültek között igen sok az asszony és a gyermek.

### A francia hadviseltek szövetségének gyűlése

PÁRIS. A francia hadviseltek szövetsége vasárnap nagyszabású gyűlést tartott, amelyen Pichot a szövetség elnöke a következő beszédet mondotta:

— A francia népnek egységesnek kell lennie, az egész ország polgárságának egy akarattá kell összeolvadnia: mindenki katonának kell érezze magát Franciaország szolgálatában.

Azarnokság és uralmi téboly még sohasem tudott maradandó eredményeket elérni. Franciaországnak minden eshetőségre el kell készülnie.

## VATA DE JOS

Kénes és szénsavas hőgyógyfürdő  
Szenzációs gyógyhatású: reuma, csusz, köszvény, ischias, lobbosodás, aranyér, viz-értágulás és különböző női bajoknál

### ARDEAL LEGOLCSÓBB GYÓGYFÜRDŐJE

50% vasúti kedvezmény. Teljes napi pensio: reggeli, ebéd, vacsora, lakás 140 lei.

Kitűnő konyha, állandó zene, meleg uszoda, tenisz, tánc, kirándulohelyek. Orvosi ellenőrzés.

Átépitett gyógymedence! Prospektust szívesen küld az igazgatóság

## Julius 1 — 5-ig országos vásár Aradon

ARAD. — Jövő hó elsején országos vásár kezdődik városunkban. Az első nap vágott csülkü állat- és árúvásárt tartanak, melyen csaradi kereskedők vehetnek részt. Julius 2—3—4—5-kizárólag áruvásár lesz, melyen más városbeliek is részt vehetnek.

## Jövő csütörtökön ünnepi Arad társadalma dr. Löwinger Miksát

Az aradi orvosi kar június 30-án este fél 9 órai kezdettel a Dacia éttermében rendezendő bankett keretében ünnepi dr. Löwinger Miksát, volt kórházi főorvosnak 10 éves orvosi működésének jubileumát. A rendező bizottság most közli, hogy a banketten való részvétel előjegyzése a teríték árának előzetes lefizetése mellett a következő helyeken történhet: Cultura papírüzlet, Gh. Lăni, Bul. Reg. Maria 2, Salvator, Piața Avram Iancu 21, orvosi műszerüzlet. Egy teríték ára 120 lei.

## A „Vitamin” tejtermék üzem „Liptói” turója tisztán juhtejből készült! A „Vitamin” liptói turó olyan könnyű égy azt öregek, gyermekek és betegek is bátran meg- ehetik

## „Vitamin” tejterméküzem Ortutay-palota

## Szörme, bundák téli ruhák

nyári gondozását  
felelősség mellett  
legutányosabban  
vállalja:

## I. NAGY SZÜCS

Arad, Str. Alexandri 3

## „Lebáda” mosoda

## Vidor Frigyesné

Arad, Str. Consistorului 7

Legszebben tisztít gallérokat, ingeket, mindenféle fehérneműket, függönyöket és terítőket

## Julius 30, a tornaegyesület Garden-partyja

Piața Avram Iancu 21. Szenzációs attrakciók, torna-mutatványok, zenekarok. Reggelig tánc. Olcsó árak

Redactor și ed. resp.: Bruckner Ludovic. — Tip. Lovrov, Arad.